

إِضَاءَاتٌ مِّنْ دُعَوَةِ مُوسَى عَ رُوْشَنْگَرِي هَايِي از دُعَوتِ مُوسَى عَ

﴿وَلَمَّا بَلَغَ أَشْدَهُ وَاسْتَوَى آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾

(القصص: 14).

«چون به حد بلوغ رسید و برومند شد، او را حکمت و دانشی دادیم و نیکوکاران را چنین پاداش می‌دهیم».

ها نحن ندخل مع موسى ع - بعد أن آتاه الله الحكمة والعلم - المدينة، عاصمة فرعون التي ملأها بالفساد والطغيان وقتل المؤمنين والاعتداء على الأعراض وتسخير المستضعفين لخدمة آلة الإجرامية الضخمة،وها هو موسى يقترب من رجلين أحدهما مؤمن إسرائيلي، والآخر رجل من جنود فرعون يريد تسخيره وإذلاله، والإسرائيلي يأبى الذل والمهانة التي ضاق بها ذرعاً معظم بنى إسرائيل، ويبدأ موسى ع فيقتل اللعين ويصفه من عمل الشيطان وصنعيته، وكما أن الشيطان عدو لله مضلع بالله، بين لكل صاحب فطرة سليمة، كذلك هذا اللعين الفرعوني، وتبدأ معركة موسى ع مع فرعون وحزبه الشيطاني اللعين، معركة غير متكافئة بالقياسات المادية.

اکنون ما به همراه موسى ع پس از اینکه خداوند به او حکمت و علم عطا فرمود وارد شهر می‌شویم؛ به پایتخت فرعون که آن را از فساد، گردنکشی، کشتار مؤمنین، برتری جویی بر این زمین، و به بندگی کشیدن بیچارگان و مستضعفین برای خدمت در دستگاه عریض و طویل ستمکارانه خویش، آکنده کرده بود. این موسی است که به دو مرد نزدیک می‌شود که یکی از آنان از بنی اسرائیل است و دیگری فردی ناپاک از سربازان فرعون می‌باشد و می‌خواهد آن دیگری را به بندگی بگیرد و خوار و خفیف نماید. مرد اسرائیلی ذلت و خواری که بیشتر بنی اسرائیل را به ستوه آورده بود، برنمی‌تابد. موسی ع دخالت می‌کند و اقدام به قتل آن ملعون می‌نماید و او را به «عملی از شیطان و ساخته‌ی او» توصیف می‌کند. همان طور که شیطان دشمن خداوند و علیه بندگان خدا می‌باشد و این موضوعی است که برای هر صاحب فطرت سالمی، روشن است،

این ملعون فرعونی نیز چنین وضعیتی دارد. مبارزه موسی ع با فرعون و حزب شیطانی ملعونش آغاز می‌شود؛ پیکاری که با مقیاس‌های مادی قابل مقایسه نیست!

فِيْخَرُّ مُوسَى عَ مِنَ الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ، مَتَوَسِّلًا بِاللَّهِ أَنْ يَنْجِيهِ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ، لَا طَلْبًا لِلْحَيَاةِ الْمَادِيَةِ الَّتِي هِيَ سِجْنٌ لِأَمْثَالِ مُوسَى عَ،
بَلْ لِيَتَسْنِي لَهُ حَمْلُ رَايَةِ (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ).

موسی ع از شهر خارج می‌شود، در حالی که ترسان و مراقب است، و در حالی که به خداوند توسل می‌کند تا او را از قوم ستمگر نجات دهد؛ نه در طلب زندگی مادی که برای امثال موسی ع زندان محسوب می‌شود! بلکه به جهت اینکه بر دوش کشیدن پرچم «لا اله الا الله» برایش امکان‌پذیر گردد.

وَمُوسَى هُنَا لَمْ يَحْمِلْ فَأَسَأَ لِيَكْسِرْ صَنْمًا يَمْثُلْ عَقَائِدَ الْقَوْمِ الضَّالِّينَ، بَلْ حَمْلَ عَلَيْهِمْ مُبَاشِرَةً وَقْتَلَ أَحَدَهُمْ وَحاوَلَ قْتَلَ الْآخَرَ، وَهَذِهِ الْخَطْوَةُ أَكْثَرَ تَقدِّمًا مِنْ سَابِقَتِهَا، وَبَعْدَ غَيْبَةِ عَشْرِ سَنَوَاتٍ قَضَاهَا مُوسَى عَ فِي أَحْضَانِ نَبِيِّ عَظِيمٍ هُوَ شَعِيبٌ عَ، عَادَ مُوسَى عَ إِلَى مِصْرَ وَهَذِهِ الْمَرَةُ يَحْمِلُ
رَسَالَةً إِلَى الطَّاغِيَةِ فَرَعُونَ، رَسَالَةً حَمْلَهَا وَهُوَ فِي طَرِيقِ الْعُودَةِ وَحَمْلِ
مَعْهَا (لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ)، قَالَ لَهُ جَبَارُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ: ﴿وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِ
يَّا مُوسَى﴾^(طه: 17)، وَسُبْحَانَهُ وَتَعَالَى أَعْلَمُ بِمَا فِي يَمِينِ مُوسَى، عَصَا
بِحَسْبِ قِيَاسَاتِ الْمَحْجُوبِينَ بِالْمَادَةِ، لَا يُمْكِنُ أَنْ تَكُونَ سَلَاحًا يَقْاتِلُ بِهِ
مُوسَى عَ قَوَافِلَ فَرَعُونَ الْمَسْلَحَةَ بِأَحَدَثِ أَنْوَاعِ الْأَسْلَحَةِ فِي حِينِهَا، وَلَكِنَّ
اللَّهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى جَعَلَهَا حَيَّةً تَسْعَى بِقُوَّتِهِ الَّتِي قَامَتْ بِهَا السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضُ، وَجَعَلَ يَدَ مُوسَى بِيَضَاءِ مِنْ غَيْرِ سَوْءَ آيَةٍ أُخْرَى.

در اینجا موسی ع تبری بر دوش نگرفت، تا بتی را که چلوهگر عقاید ملت گمراه باشد در هم بشکند؛ بلکه رویارو به آنان حمله نمود، یکی از آنان را به قتل رسانید و قصد کشتن فرد دیگری را نیز داشت - این گام از گام‌هایی که پیشتر بیان گردید، پیشتر و جلوتر است - و پس از ده سال غیبت که موسی ع در دامان پیامبر بزرگی چون شعیب ع سپری کرد، به مصر بازگشت. این مرتبه، رسالتی را برای فرعون طاغوت بر دوش می‌کشید. رسالتی بر دوش می‌کشید، در حالی

که در راه بازگشت بود و به همراه آن «لا قوة الا بالله» رانیز با خود داشت. جبار آسمان‌ها و زمین به او می‌فرماید: «(ای موسی، آن چیست به دست راست؟)»؛ در حالی که خداوند سبحان و متعال به آنچه در دست راست موسی است، آگاهتر است. عصایی که بر اساس فیاس‌های افرادی مادی‌نگر، امکان ندارد سلاحی محسوب شود که موسی ع به وسیله‌ی آن، با نیروهای فرعون به مبارزه برخیزد؛ نیروهایی که به جدیدترین سلاح‌های زمانشان مسلح بودند. ولی خداوند سبحان و متعال با نیروی خودش که آسمان‌ها و زمین را با آن استوار است، اراده فرمود تا آن را ماری قرار دهد که به سرعت می‌خزید. همچنین، دست موسی را سپید بدون هیچ عیبی، آیه‌ای دیگر قرار داد.

ومع أن هذه الآيات عظيمة، ولكن سلاح موسى لم يكن العصا أو اليد البيضاء المعجزة، بل إن سلاح موسى القوي الذي لا يقهـر هو: (لا قوـة إلا بالله)، ولم تكن هذه الآيات بالنسبة لموسى إلا ليـرى من آيات ربه الكـبرى. ودخل موسى على الطاغية فـرعون وهو يحمل في صدره ذلك المعنى العظيم: (لا قوـة إلا بالله)، ذلك المعنى الذي صـير فـرعون وهـامـان وجـنودـهـما في عـينـمـوسـيـعـأـخـسـمـنـالـذـبـابـ، بل لم يكونـوا في الحـقـيقـة شيئاً مـذـكـورـاً، وهـتفـ مـوسـىـ وـهـارـونـ (عليـهـمـالـسلامـ)ـ فـرـعـونـ: ﴿جَئْنَاكَ بِآيَةٍ مِّنْ رَبِّكَ وَالسَّلَامُ عَلَى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَىٰ * إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَى مَنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى﴾^(طه: 47 - 48)، وأخذـ الطـاغـيـةـ يـكـابرـ ويـجـادـلـ، من ربـكـماـ؟ ... ماـ بـالـقـرـونـ الـأـوـلـىـ؟ ... ثـمـ أـعـرـضـ اللـعـينـ: ﴿قَالَ أَجِئْنـا لِـثـرـجـنـاـ مـنـ أـرـضـنـاـ بـسـحـرـكـ يـاـ مـوـسـىـ * فـلـأـتـيـنـكـ بـسـحـرـ مـثـلـهـ فـاجـعـنـ بـيـنـنـا وـبـيـنـكـ مـوـعـدـاـ لـاـ نـخـلـفـهـ نـحـنـ وـلـاـ أـنـتـ مـكـانـاـ سـوـىـ﴾^(طه: 57 - 58).

با اینکه این آیات بزرگ هستند، ولی سلاح موسی عصا یا دست سپید معجزه‌گونه نبود؛ بلکه سلاح قدرتمند موسی که هیچ شکستی ندارد «لا قوـة إلا بالله» می‌باشد و این آیات برای موسی فقط به این دلیل بود که آیات بزرگ پروردگارش را ببیند. موسی بر فرعون طاغوت وارد می‌شود، در حالی که در سینه‌اش این معنای بزرگ را با خود حمل می‌کند: «لا قوـة إلا بالله»؛ معنایی که فرعون و هامان و سربازانش را در چشم موسی ع پستتر از مگسی جلوه‌گر نمود و در واقع، اصلاً چیز قابل ذکری نبودند. موسی و هارون (عليـهـمـالـسلامـ) در مجلس فرعون فریاد برآوردهند: «(ما نـشـانـهـاـیـ اـزـ پـرـورـدـگـارتـ رـاـ بـرـایـتـ آـورـدـهـاـیـمـ،

و سلام بر آن کس که از پی هدایت قدم نهد * هر آینه به ما وحی شده است که عذاب برای آن کسی است که راست را دروغ شمارد و از آن رخ برتابد)». ولی این طاغوت، تکبر می‌ورزد و جدال می‌کند که: پروردگار شما کیست؟... و وضعیت گذشتگان چگونه می‌باشد؟... سپس این ملعون روی برمی‌گرداند و می‌گوید: «(گفت: ای موسی، آیا نزد ما آمده‌ای تا مارا با جادویی از سرزمینمان بیرون کنی؟ * مانیز در برابر تو جادویی چون جادوی تو می‌آوریم. بین ما و خود وعده‌گاهی در زمینی هموار بگذار که نه ما خلف و عده کنیم و نه تو)».

و تکبر فرعون وجنوده و حق عليهم العذاب، فَأُغْرِقُوا فِي بَحْرِ آثَامِهِمْ
ليكونوا عبرة لفراعنونَ هذَا الزَّمَانُ وجنودهم، فَهَلْ مِنْ مُعْتَرٍ قَبْلَ أَنْ تَحُقِّ
الْكَلْمَةُ.

فرعون و لشکریانش تکبر ورزیدند و مستحق عذاب گردیدند و در دریای گناهانشان غرق شدند تا درسی برای فرعون‌های این زمان و سربازانشان باشند. آیا کسی هست تا پیش از اینکه فرصت از دست برود، عترت گیرد؟